

KM

ชุมชนนวัตกรรม

สนับสนุนโดย

สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

โดย หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

โครงการย่อยที่ 4

ออกแบบและสร้างเตาเผาขยะไร้มลพิษระดับครัวเรือนและชุมชน

ภายใต้ชุดโครงการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อการจัดการและสร้างเศรษฐกิจฐานราก
และเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ชุมชนจังหวัดเพชรบุรี

โดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. ท่านอธิบาย “ชุมชนนวัตกรรม” ที่ท่านได้พัฒนาขึ้นมา ไว้อย่างไร

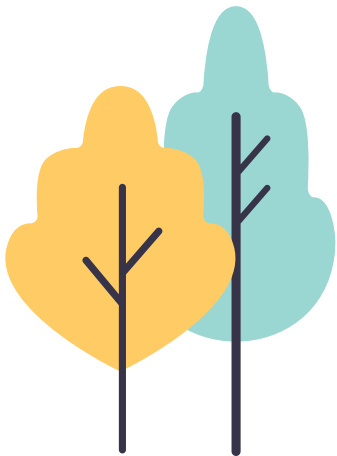
ชุมชนนวัตกรรม

(innovative community)

หมายถึง ชุมชนที่มีการระดมความคิดของคนในชุมชน วิเคราะห์ปัญหาของชุมชน ใช้อองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเรียนรู้ที่ผ่านมาในการแก้ปัญหา โดยมีผู้นำท้องถิ่นให้ความสำคัญรวมทั้งเครือข่ายภายนอกสนับสนุน ซึ่งมีเป้าหมายหลักคือการพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบของการเป็นชุมชนนวัตกรรม

- มี**เครือข่าย**ร่วมดำเนินงาน เช่น หน่วยงานชุมชน (อบต.) มหาวิทยาลัย และอื่นๆ เป็นต้น และมีทีมงานประกอบด้วยคนในชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน นักวิจัย/อาจารย์ หรืออื่นๆ
- มี**ทีมจัดการกลาง**ที่จะเป็นผู้สร้างและรักษาความเชื่อมโยงเครือข่าย
- มี**การจัดกิจกรรม**ต่างๆ เช่น การอบรมให้ความรู้ การพัฒนาทักษะ ถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ
- มีผลสำเร็จครบ 3 ประการ ประกอบด้วย **ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ**

2. อะไรคือปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key success factor ; KSFs) ที่ทำให้เกิดชุมชนนวัตกรรมนี้

มีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน เช่น หน่วยงานชุมชน (อบต.) มหาวิทยาลัย และอื่นๆ เป็นต้น และมีทีมทำงาน ประกอบด้วยคนในชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน นักวิจัย/อาจารย์ หรืออื่นๆ

มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การอบรมให้ความรู้ การพัฒนาทักษะ ถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ

มีคนรุ่นใหม่ในชุมชนที่สามารถเรียนรู้และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเตาเผาขยะและเผาถ่านได้

งบประมาณจากหน่วยผู้ให้ทุน (บพท.)

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน

นวัตกรรมชุมชนที่สร้างขึ้น ก่อให้เกิดการใช้งานและยกระดับชุมชน สร้างอาชีพและรายได้ขึ้นในชุมชน อบต. นำนวัตกรรมชุมชนไปเป็นเครื่องมือในการทำแผนพัฒนาชุมชน

เป็นการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี พัฒนาทักษะผ่านการอบรมต่างๆ และชุมชนมีองค์ความรู้นำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

เกิดการเรียนรู้ และส่งต่อ ทำให้เกิดนักรวมตัวนวัตกรรมรุ่นใหม่และเพิ่มจำนวนนักรวมตัว

มีงบประมาณลงไปขับเคลื่อนโครงการที่ดีให้กับชุมชน รวมทั้งการพัฒนานักนวัตกรรม การพัฒนานวัตกรรม และส่งเสริมกลุ่มชุมชน

3. ใครคือบุคคลแห่งความสำเร็จ (Key success Person ; KSPs) ที่ทำให้เกิดชุมชนนวัตกรรมนี้

ชื่อ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน

นายเสน่ห์ แก้วระยับ (นายก อบต.ท่าแร่)
นายจำลอง เจริญจันทร์ (นายก อบต.บางตะบูน)
นายเอกชัย เตียเจริญ (นายก อบต.บางแก้ว)

นำนวัตกรรมชุมชนไปเป็นเครื่องมือที่ใช้ใน
แผนการดำเนินงานของ อบต.

นายอำพล ทองสุข
นางสาวสุภาพร ดารากรณ์ (ตำบลบางแก้ว)
นางสาวน้ำผึ้ง แซ่เอ็ง (ตำบลท่าแร่) และนักนวัตกรรม

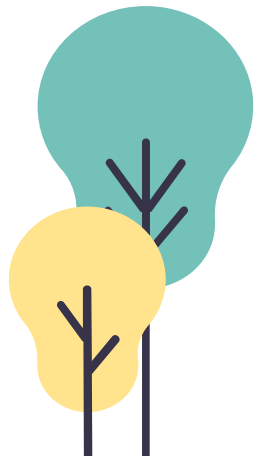
นักนวัตกรรมและกลุ่มนำเตาเผาขยะ เพื่อแก้ปัญหา
ด้านขยะ และเตาเผาถ่านเพื่อเพิ่มรายได้ ลด
ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ดร.ประกอบ ชาติภูกต์ (ผอ.สวพ. มทร.พระนคร)
ดร.ชลากร อุดมรัชสาสกุล (รอง ผอ.สวพ. มทร.พระนคร)
น.ส.เจนจิรา บ.ป.สูงเนิน (หน.กลุ่มวิจัย สวพ. มทร.พระนคร)

สนับสนุนองค์ความรู้การออกแบบและ
การสร้างนวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีที่
เหมาะสมกับชุมชน

4. นวัตกรรม/เทคโนโลยี ที่นำไปใช้เพื่อการพัฒนาชุมชนนวัตกรรม คืออะไร

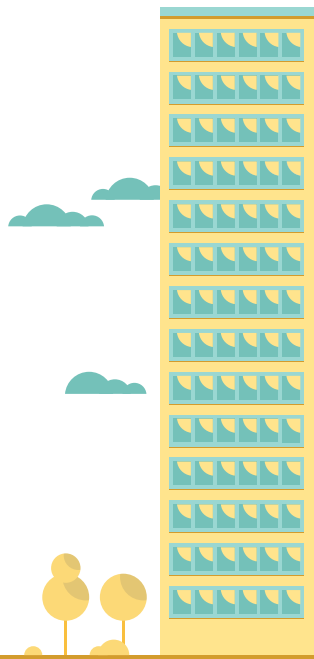
5. นวัตกรรมชาวบ้าน ในชุมชนนวัตกรรมของท่าน เกิดขึ้นได้อย่างไร

วิธีการคัดเลือก	วิธีการพัฒนา	คุณลักษณะหลังการพัฒนา	บทบาทหน้าที่ในชุมชน
1. กำหนดคุณสมบัติและเกณฑ์ในการคัดเลือกนักนวัตกรรมชาวบ้านที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนนั้น	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยและชุมชน	1. มีทักษะความเป็นช่างเทคนิค ในการถ่ายทอดความรู้ด้านต่างๆ สู่คนชุมชนในตำบล	1. เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้นวัตกรรมโดยตรง
2. ทารือ ปรึกษาหน่วยงานระดับท้องถิ่น ขอความเห็นและร่วมกันพิจารณานักนวัตกรรมที่เหมาะสม	2. สร้างการเรียนรู้การออกแบบและผลิตนวัตกรรมชุมชน การยกระดับคุณภาพชีวิตได้	2. เข้าใจการทำงานของนวัตกรรม และมีมุมมองการออกแบบ	2. เสนอปัญหาในชุมชนและร่วมแก้ไขกับหน่วยงานระดับท้องถิ่น (อบต.)
3. แต่งตั้งและประกาศผ่านหน่วยงานระดับท้องถิ่น (อบต.)	3. เสริมสร้างทักษะการเป็นผู้นำ และสามารถปรับตัวเข้ากับคนในชุมชน	3. มีภาวะเป็นผู้นำและสามารถเป็นผู้ตามได้เหมาะสมกับสภาวะการณ์	3. เป็นที่พึ่งของคนในชุมชน
	4. เสริมทักษะให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ด้วยตนเอง	4. สามารถถ่ายทอดความรู้แก่คนในชุมชนได้	
		5. มีวิธีจัดการตนเอง ในมิติด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม	

6. กระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเกิดขึ้นได้อย่างไร

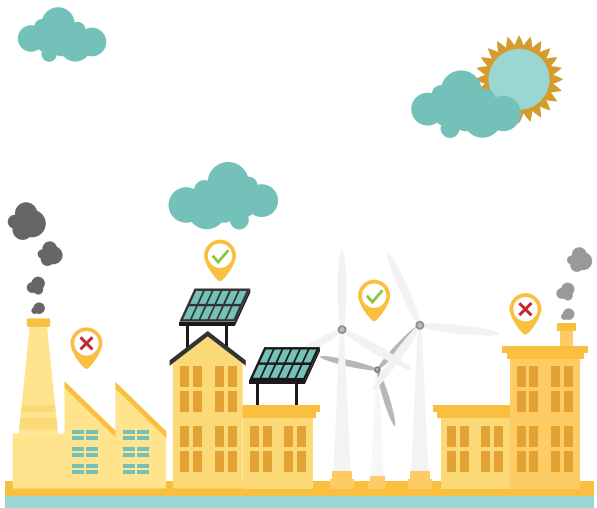
ประเด็นการเรียนรู้	กระบวนการสร้างการเรียนรู้
1. การวิเคราะห์บริบทของชุมชนของตนเอง	เปิดเวทีหารือ ศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่ เข้าพบผู้นำชุมชน (นายก อบต.) และตัวแทนชุมชน สร้างความเข้าใจร่วมกัน และระดมความคิด หาปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการคิดค้นนวัตกรรม
2. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรม	การออกแบบแนวคิดของการแก้ไขปัญหาด้านการกำจัดขยะครัวเรือนและชุมชนใช้เครื่องมือวัดทางกายภาพ เพื่อวิเคราะห์คุณภาพความต้องการในการแก้ปัญหาที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันจะนำไปสู่การค้นหาวิธีแก้ไขปัญหา
3. การพัฒนานักนวัตกรรมชาวบ้าน	กำหนดเกณฑ์ในการเลือกนักนวัตกรรมชาวบ้านที่เหมาะสมกับพื้นที่ มีทักษะความเป็นผู้นำ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้ มีจิตอาสา และรักการเรียนรู้ พัฒนาและเสริมทักษะที่สำคัญให้กับนักนวัตกรรมให้เป็นความรู้และเทคโนโลยีที่สามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาชุมชนได้ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ

7. อะไรคือตัวชี้วัดเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพของความเป็นชุมชนนวัตกรรมของท่าน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ผลการดำเนินการ
<ul style="list-style-type: none"> ○ นวัตกรรมเตาเผาขยะ จำนวน 3 เตา และนวัตกรรมเตาถ่าน จำนวน 3 เตา ○ นักนวัตกรรมชุมชน 5 คน และบัณฑิตนักปฏิบัติ 3 คน ○ ต้นแบบคู่มือการเรียนรู้การออกแบบ และสร้างเตาเผาขยะ จำนวน 3 ชุด 	<ul style="list-style-type: none"> ○ นักวิจัยได้ออกแบบและทำการทดสอบการสร้างเตาเผาขยะกับนักนวัตกรรม คนในชุมชนและนักศึกษา มีส่วนรวมในการทำวิจัย และมีการอบรมให้ความรู้ ○ พัฒนานักนวัตกรรม 5 คน และบัณฑิตนักปฏิบัติ 3 คน ○ ลงพื้นที่ทำการทดสอบเตาเผาขยะ โดยใช้เทคนิคการออกแบบทางวิศวกรรม
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	ผลการดำเนินการ
<ul style="list-style-type: none"> ○ เตาเผาขยะระดับชุมชน และเตาเผาถ่านได้รับการยอมรับของชุมชน และสามารถใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับชุมชนและนอกชุมชนได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ เตาเผาขยะและเตาเผาถ่านได้ถูกนำไปติดตั้งในพื้นที่ ต.ท่าแร่จ้ง ต.บางตะบูน และตำบลบางแก้ว และถูกนำไปใช้โดยชุมชน มีการสร้างเครื่องมือการเรียนรู้ โดยมีกลุ่มและนักนวัตกรรมเป็นผู้ถ่ายทอดได้ ○ ดำเนินงานระหว่างผู้มีส่วนได้เสียรับรู้ถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อลดรายจ่ายหรือเพิ่มรายได้ในการกำจัดขยะระดับครัวเรือนและชุมชน

8. แนวทางในอนาคตเพื่อการเป็นชุมชนนวัตกรรมที่ยั่งยืน

